

a luxust, hogy az apró településeken is kifejlessze a teljeskörű közművelődési könyvtári gyűjteményt.

Ezért változatlanul indokolt, hogy a kis települések könyvtárai időről időre történő cserék útján gyakorlatilag a teljes könyvterméshez hozzájussanak.

Ha a járási könyvtárhoz koncentrálnak a kis községekben alakított pénzt, aránylag csekély kiegészítéssel 5—8 községből összejön az a bizonyos 20 000 Ft, ami a nagy választék beszerzéséhez szükséges, és ez a választék a cserék rendszeressége mellett legalább háromszor bővebb, mint az, amivel az egyes községek jelenleg rendelkeznek. Ez teljesen nyilvánvaló.

A letéti ellátás feltételei

Mégis mi az oka, hogy a letéti ellátás gyakorlatától a könyvtárosok egy része viszolyog. Véleményünk szerint az okot a rossz emlékek között kell keresni. A letéti rendszerről az ötvenes évek szegényes ellátottsága rémlik fel előttünk, a könyvek motorbiciklin, vagy éppen parasztszekéren való szállítása, a falusi könyvtárosokkal folytatott elkeseredett viták, hogy visszaadja-e a Jókait, vagy nem stb. Könyvtárosi becsületünknek tartozunk az igazsággal, hogy a hiba nem a letéti rendszerben van, hanem abban, hogy nem voltak meg hozzá a feltételeink. A feltételekre vonatkozóan a következőket mondanám el.

A letéti állomány vásárlása, nyilvántartása, a cserék folyamatos, szervezett lebonyolítása és a falusi könyvtárosok szakmai instruálása — a szentgotthárdi tapasztalatok szerint — 25—30 községenként egy könyvtáros teljes munkaidejét veszi igénybe. A kisközségekkel foglalkozó mintegy 40 járási könyvtárban tehát a jelenlegi hálózati könyvtárosok mellett további szakemberek munkába állítása válik szükségessé megfelelő elosztásban.

A letéti cserékkel kapcsolatos könyvszállítást mindenütt gépjárművekkel kellene lebonyolítani. 80—100 falusi könyvtár rendszeres letéti ellátása egy gépkocsi teljes kapacitását megkívánja. A megyei könyvtárak által üzemeltetett művelődési autók csak részben oldhatják meg ezt a feladatot, mert idejük és km-kapacitásuk (3000 km/hónap) zömét — rendeltetésüknek megfelelően — a külterületek, tanyák, majorságok kulturális ellátása köti le.

Ezeknek a feltételeknek a megteremtése nemcsak ábránd. Valószínűnek látszik, hogy a következő ötéves tervben valamennyi megvalósul. Az bizonyos, hogy a kisfalvak könyvtári választékának beszűkülését csak ezen a módon lehet megakadályozni.

Szente Ferenc

Új és újjáalakított Szabó Ervin könyvtárak

A III. kerületi (csillaghegyi) 21. számú Szabó Ervin Könyvtár épülete elkészült. A régihez viszonyítva kedvezőbb beosztású, sokkal nagyobb működési területtel rendelkező új könyvtárban szabadpolicokon válogathatnak a felnőtt olvasók, a gyermekek pedig külön helyiséget kaptak. A XI. kerületi (6-os számú) Karinthy Frigyes úti könyvtár átköltözése a mellette lévő új OTP ház földszinti traktusába folyamatban van. Itt a kétszintes megoldás szerencsésen egyseíti magában a szépséget és célszerűséget. A fenti könyvtárral egy épületben, ugyanabban az időben nyílik meg az önállóvá vált 6-os számú gyermekkönyvtár.

Az I. kerületi, 20. számú Szabó Ervin Könyvtár felnőtt részlege átköltözik a Fő utca 11. sz. alá. A Szilágyi Dezső téren maradó gyermekkönyvtár önállósul, s korszerűen átalakítva, mint a 20. számú gyermekkönyvtár folytatja működését.

Ebben az évben sor kerül a nagy forgalmú, V. kerületi 1. számú Szabó Ervin Könyvtár teljes szabadpolicos átrendezésére is. A 7000 olvasóval rendelkező, VII. kerületi 2. számú könyvtárban belső átépítéssel, nagy teret alakítanak ki. A XVII. kerületi (Rákoskeresztúr) 36. számú könyvtár felnőtt részlegét is korszerűsítik.

Két új fiókkönyvtár építése is rövidesen befejeződik. A fiókok egy-egy Szabó Ervin kerületi könyvtárhoz tartozó kisebb létesítmények, amelyek azonban méretükben, kialakításukban sok könyvtárnál is nagyobbak, szebbek, korszerűbbek. A két új fiók közül az egyik a külső Ferencvárosban, az Aszódi úton, a másik Zugló távol eső részén, az Erzsébet királyné út végén nyílik meg. A két könyvtári létesítményt az illetékes IX., illetve XIV. kerületi tanács hathatós támogatásával és nagy anyagi hozzájárulásával sikerült létrehozni (Sz.)